

It-twaqqif tal-Banda San Pawl u l-fundatur taghha

Joseph Vella - PRO

Il-Fundatur u Benefattur tal-Każin Banda San Pawl, huwa Patri Ġann Franġisk Grima OFMConv. Huwa twieled fil-20 ta' Lulju 1905 fir-Rabat Ghawdex minn Gulliermu u Rosa Maria Pace. Fil-magħmudija tawh l-isem ta' Manuel. Dahal fl-Ordni tal-Patrijiet Franġiskani Minuri Konventwali fit-30 ta' Ottubru 1926 u beda n-novizzjat fis-7 ta' Novembru ta' l-istess sena f'Montevago Sqallija. Ghamel il-Professjoni s-sempliċi fit-8 ta' Diċembru 1927 u dik Solenni fil-25 ta' Lulju 1930, f'Osimo, l-Italia. Ġie ordnat saċerdot fl-14 ta' Awissu 1932, f'Ċinguli Osimo.

Wara ftit taż-żmien li rritorna Malta, fl-1935, ġie mibghut fil-Kunvent ta' San Pawl il-Bahar fejn hadem bla heda għal-ġid tal-poplu Pawlin, bhala saċerdot, sal-1941. F'dawn is-snin hu kien l-id leminija għall-Kappillani, Patri Gerardu Levanzin u Patri Dumink Gasparino. Mill-1942 sal-1953 kien Kappillan tal-Parroċċa u l-ahħar tliet snin, 1950-53, kien ukoll il-Gwardjan tal-Kunvent.

Bhala Kappillan ghamel minn kollox biex iqajjem il-Parroċċa, kemm fil-hajja reliġjuża, kif ukoll fil-hajja soċjali.

L-ewwel għan ewlieni tas-seċerdot Fundatur kien dak li jwaqqaf u jiftah Ċentru Azzjoni Kattolika fil-Parroċċa tiegħu ta' San Pawl il-Bahar. Il-hsieb qaddis twettaq. L-inawgurazzjoni taċ-Ċentru Kattoliku saret fis-26 ta' Marzu 1946. Mistednin ewlenin kienu t-tobba Dutturi G. Bonavia u G. Caruana u s-Sinjuri F. Grech, I. Catania u F.X. Dingli. Fl-okkażżjoni tal-ftuh ta' dan iċ-Ċentru Kattoliku saret ukoll iċ-Ċerimonja tal-Konsagrazzjoni tas-Sočjetà lill-Qalb Imqaddsa ta' Ġesù minn Monsinjur Arcisqof Metropolitan Sir Michele Gonzi.

Fl-ewwel Laqgħa Ġenereali nhatar l-ewwel Kumitat magħmul minn Patri Ġann Franġisk Grima, Fundatur u President, Franceso Dingli, Segretarju. Dr. G. Bonavia, Teżorier. Membri Dr. G. Caruana, F. Grech u Joseph Catania.

Fit-tieni laqgħa thejja l-istatut tar-regolamenti u minn Ċentru ta' l-Azzjoni Kattolika, awtomatikament sar Każin Soċjali fejn jiltaqgħu l-ftit hbieb ta' San Pawl il-

Bahar iqattghu siegha żmien flimkien bhal ahwa miġburin taht saqaf wiehed flimkien mal-Missier Spiritwali, il-Kappillan tal-Parroċċa.

Ma damx ma nibet il-hsieb li titwaqqaf Banda Mużikali sabiex b'rihitha aktar ikunu jistgħu jingabru hafna żghażaġh u jitghallmu l-arti sabiha tal-Mużika. Dak li hu tajjeb u ta' ġid isir, din kienet il-fehma tal-Kappillan Fundatur. Bla xejn telf ta' żmien, Patri Ġann Franġisk habbar lill-Ġenituri taż-Żghażaġh ta' San Pawl il-Bahar sabiex jibghatu 'l uliedhom fiċ-Ċirkolu Mużikali San Pawl jitghallmu l-mużika u jixtrulhom l-istrument. Sena wara, 21 ta' Marzu 1947, il-Banda San Pawl giet uffiċċjalment reġistrata għand il-Kummissarju tal-Puluzija skond kif titlob il-liġi. U hekk, din is-Sede minn Każin Soċjali stat f'Ċirkolu Mużikali San Pawl intitolata għall-facilitajiet u għajjnuna tal-Gvern bhala Istitut ta' tagħlim, ta' edukazzjoni u ta' l-arti mużikali.

Is-Soċjetà Filarmonika San Pawl affiljat ruhha mal-"Malta Band Club Association" u fl-1948, bhala rappreżentant tagħha fil-Gran Kunsill ta' l-"Association" hatret lis-Surmast Direttur Mro. Emmanuele Gauci.

Fl-1949, billi r-Rev. President bhala Kappillan tal-Parroċċa ma setax ilahhaq mad-dmirijiet parrokkjali tiegħu u għal hekk talab biex ikun eżentat mill-kariga tiegħu bhala President effettiv tal-Banda San Pawl. B'soghba kbira tas-Soċjetà, it-talba giet aċċettata. F'din l-istess sena ġew mahtura l-ewwel Presidentni Onorarji tas-Soċjetà, l-Konti Professur Sir Luigi Preziosi, In-Nobli Baruni V. Chapelle u s-Sur Louis Bonaċi u s-Soċju Onorarju s-Sur John Agius. Direttur Spiritwali il-Wisq Reverendum Kappillan Patri Ġann Franġisk Grima OFMConv u President in-Nobbli Dr. Joseph Montalto Attard dei Baroni Montalto LLD ammiratur u benefattur tal-Banda San Pawl. Sabiex jinżamm kontroll u dixxiplina fuq l-alljivi u l-bandisti, infetah ktieb ta' l-attendenza għall-lezzjonijiet ta' l-alljivi u l-kunċerti tal-bandisti. Billi l-ghadd ta' l-alljivi kiber ġmielu nhasset il-htieġa ta' għajjnuna u fis-19 ta' Frar 1949 inhatar l-ewwel Assistant Surmast Mro. Paolo Tanti.

Patri Ġann Franġisk Grima magħfus iżżejjed bix-xogħol tal-Parroċċa u tal-Kunvent htieġu għad li kontra qalbu jieqaf għal kollox mill-Banda San Pawl u ċ-Ċirkolu u Direttur Spiritwali kif rikmandat minn Patri Ġann Franġisk lahaq iż-żagħżuġh Patri Gerardo Lavanzin, Saċerdot mimli heġġa u herqa għall-ġid spiritwali u soċjali tas-Soċjetà fdata lilu. Bhala apprezzament tas-servizzi tal-Promutur u Fundatur tas-Soċjetà Filarmonika San Pawl, is-Soċjetà oġġanizzat laqgħa soċjali f'ġieħ Patri Grima u b'sens ta qima lejn il-persuna tiegħu irregalatlu arloġġ tad-deheb. Fl-1952, Direttur Spiritwali naraw lil Patri Rafel Gauci OFMConv żagħżuġh saċerdot iehor mimli bil-heġġa għall-ġid morali u soċjali tal-Banda San Pawl.

Inhossuh dmirna nġibu hawn taht biċċa minn taħdita tal-Kappillan Fundatur Patri Ġann Franġisk Grima li saret f' Laqgħa Ġenerali sabiex jingħażel il-kumitat Ċentrali għas-sena 1949-1950.

Hbieb tiegħi, intom tinsabu hawn sabiex tagħzlu membri godda tal-Kumitat għas-sena li ġejja, xejn ma nirrakmandalkom hliġ biss, li tagħzlu membri, li jinterssaw rwieħhom għall-ġid tal-Banda... u ngħid tal-Banda, għax iċ-Ċirkolu mingħajrha mhu xejn.. inżied ngħidilkom: Jekk hawn xi hadd li hareġ għal membru tal-Kumitat u ma jhossux interessat għall-Banda jaqbel lilu u lis-Socjetà Filarmonika San Pawl li jirtira u jhalli l-wisa' lil haddiehor. Agħzlu kemm jista jkun membri li jgħammru fil-pajjiż (San Pawl il-Baħar) u tafu li dawn ikunu tassew ta' ġid lill-Banda u liċ-Ċirkolu Mużikali tagħna, San Pawl. Vera twissija ta' missier ta' esperjenza.

Patri Ġann Franġisk Grima miet fl-10 ta' Lulju 1977, fl-isptar San Luqa. Il-funeral sar fil-knisja ta' San Franġisk il-Belt Valletta u d-difna saret fiċ-Ċimiterju ta' San Pawl il-Baħar fil-preżenza tal-Banda San Pawl. Fl-10 ta' Settembru 1977, l-Arcisqof ta' Malta Mons. Mikiel Gonzi bierek bust ta' Patri Ġann Franġisk fil-Każin tal-Banda San Pawl.

PORTO DEL SOL

**OPEN FOR
LUNCH & DINNER
THE RESTAURANT WITH
SEA AND COUNTRY VIEWS**

Prop: Twannie Schembri

**Xemxija Road,
St. Paul's Bay, Malta.**

Tel: 21 573970, 21 571881

email: portosol@maltanet.net

